

Sygn. Akt XVII AmE 357/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2020 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2020 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 28 maja 2018 roku, Nr (...)

1. oddala odwołanie,

2. zasądza od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska

Sygn. akt XVII AmE 357/18

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 28 maja 2018 roku numer (...), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a, w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r., poz. 755, 650, 685, 771 z późn. zm.), w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła [Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924), oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23 z późn. zm.) w związku z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu w dniu 24 czerwca 2016 r., na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia firmie: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r., orzekł, co następuje:

1. (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. w dniu 10 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w miejscowości K. ((...)) przy ul. (...), naruszyła obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy,

2. za działanie wymienione w punkcie 1 wymierzam firmie: (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. karę pieniężną w kwocie 7 005,00 zł (słownie: siedem tysięcy i pięć złotych).

Od wyżej wymienionej decyzji powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. złożył odwołanie. Zaskarżył decyzję w całości.

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. naruszenie art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity - Dz. U. z 2018 roku, poz. 149, 650 ze zm., dalej: „KPA”), art. 11 KPA oraz art. 107 § 3 KPA polegające na pominięciu argumentacji zgłoszonej przez Spółkę w zakresie:

a) wykazania, iż w odniesieniu do wprowadzonych ograniczeń poboru nie nastąpił żaden „kontakt, rozmowa itp.” ze Spółką ze strony zarówno spółki (...) S.A. (dalej: (...)), jak i spółki (...) S.A. (dalej: (...)), który mógłby zostać potraktowany przez Spółkę jako „polecenie dyspozytorskie”,

b) wykazania, iż niezastosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych przez operatorów systemu elektroenergetycznego nie podlega penalizacji w świetle Prawa energetycznego, oraz

c) wykazania, iż Spółka nie miała obowiązku stałego nasłuchu radia w dniu 10 sierpnia 2015 roku (w tym również nie miała obowiązku nasłuchu radia przed wprowadzeniem ograniczeń poboru), bowiem obowiązek nasłuchu ciążył na Spółce dopiero po wprowadzeniu ograniczeń poboru, tj. od godz. 10:00 w dniu 10 sierpnia 2015 roku,

co skutkowało naruszeniem przez organ obowiązku należytego i wyczerpującego informowania o okolicznościach faktycznych i prawnych mogących mieć wpływ na ustalenie praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego;

2. naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. naruszenie art. 7 KPA, art. 77 § 1 KPA, art. 80 KPA oraz art. 107 § 3 KPA polegające na niepodjęciu wszelkich czynności niezbędnych do wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, jak również na niewystarczającym zebraniu oraz nierozpatrzeniu całego materiału dowodowego skutkującego błędnym stwierdzeniem, iż niedostosowanie się przez Spółkę do ograniczeń nie było spowodowane możliwym wystąpieniem bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, podczas gdy Spółka wykazała w wystarczający sposób, że wprowadzone ograniczenia poboru mogły powodować zagrożenie bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych;

3. naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. naruszenie art. 7 KPA, art. 77 § 1 KPA, art. 80 KPA oraz art. 107 § 3 KPA polegające na niepodjęciu wszelkich czynności niezbędnych do wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, jak również na niewystarczającym zebraniu oraz nierozpatrzeniu całego materiału dowodowego skutkującego brakiem stwierdzenia, że (...) w oparciu o otrzymane od OSP polecenie dyspozytorskie miał obowiązek przekazania Spółce komunikatu OSP o wprowadzonym stopniu zasilania, a takie przekazanie z przyczyn niezależnych od Spółki nie nastąpiło;

4. naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. naruszenie art. 7 KPA, art. 77 § 1 KPA, art. 80 KPA oraz art. 107 § 3 KPA polegające na dokonaniu błędnej oceny dowodów polegającej na uznaniu, że:

a) Spółka podjęła decyzję o niedostosowaniu się do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, podczas gdy Spółka podjęła decyzję o dostosowaniu się do wprowadzonych ograniczeń, a decyzja ta została podjęta niezwłocznie po samodzielnym powzięciu wiadomości o wprowadzonych ograniczeniach wynikających z komunikatu zamieszczonego na stronie internetowej OSP w dniu 10 sierpnia 2015 roku o godz. 10:25,

b) Spółka nie negowała zaistniałych przekroczeń mocy, podczas gdy Spółka niejednokrotnie wskazywała, iż do przekroczeń mocy nie nastąpiło, ponieważ Spółka postępowała zgodnie z obowiązującymi w okresie ograniczenia poboru przepisami, planami i procedurami oraz postępowała zgodnie z brzmieniem postanowień obowiązującej wówczas umowy kompleksowej (w tym do stanowiącej jej część Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej, dalej: „IRiESD”), oraz

c) działania Spółki zmierzające do ograniczenia poboru energii elektrycznej nie były wystarczające do ich wprowadzenia w określonym czasie, podczas gdy Spółka podjęła stosowne działania niezwłocznie po samodzielnym powzięciu wiadomości o wprowadzonych ograniczeniach wynikających z komunikatu zamieszczonego na stronie internetowej OSP w dniu 10 sierpnia 2015 roku o godz. 10:25 doprowadzając do osiągnięcia (w ciągu 6 godzin, czyli w przewidzianym terminie) dopuszczalnego poboru mocy, określonego w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej z dnia 15 października 2014 roku (dalej: (...));

5. naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, tj. naruszenie art. 7a § 1 KPA oraz art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców (tekst jednolity - Dz. U. z 2018 roku, poz 646. dalej: „Prawo przedsiębiorców”) w zw. z art. 196 ust. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 roku - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo przedsiębiorców oraz inne ustawy dotyczące działalności gospodarczej (tekst jednolity - Dz. U. z 2018 roku, poz. 650, dalej „Przepisy wprowadzające Prawo przedsiębiorców”), polegające na rozstrzygnięciu przez Prezesa URE wątpliwości co do treści normy prawnej art. 56 ust. 1 pkt 3a oraz art. 11 d ust. 3 Prawa energetycznego na niekorzyść Spółki, podczas gdy zgodnie z powołanymi przepisami jeżeli przedmiotem postępowania administracyjnego jest nałożenie na stronę obowiązku bądź ograniczenie lub odebranie stronie uprawnienia, a w sprawie pozostają wątpliwości co do treści normy prawnej, wątpliwości te powinny być rozstrzygane na korzyść strony;

6. naruszenie prawa materialnego, tj. naruszenie art. 56 ust. 1 pkt 3a Prawa energetycznego poprzez niewłaściwe zastosowanie polegające na wymierzeniu kary pieniężnej za zachowanie polegające na niezastosowaniu się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 Prawa energetycznego, podczas gdy mający charakter administracyjno-karny przepis art. 56 ust. 1 pkt 3a Prawa energetycznego nie przewiduje możliwości wymierzenia kary pieniężnej za niezastosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii wprowadzonych na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 Prawa energetycznego, a wyłącznie na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11 d ust. 3 Prawa energetycznego, co stanowi naruszenie wyrażonej w art. 42 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (tekst jednolity - Dz. U. z 2009 roku, nr 112, poz. 946 ze zm., dalej: „Konstytucja RP”) zasady nullum crimen sine lege oraz wydanie Decyzji bez podstawy prawnej;

7. naruszenie prawa materialnego, tj. naruszenie art. 11 d ust. 3 Prawa energetycznego polegające na jego błędnej wykładni i uznaniu, że przepis ten stanowi rozwinięcie uprawnień (...) wskazanych w art. 11 c ust. 2 Prawa energetycznego oraz w związku z tym stanowi samoistną materialnoprawną podstawę do wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, podczas gdy prawidłowa wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, iż przepis ten nie stanowi samoistnej podstawy wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, tylko odrębną podstawę wprowadzenia ograniczeń w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji;

8. naruszenie prawa materialnego, tj. naruszenie § 3 ust. 4 oraz § 9 pkt 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 roku, nr 133, poz. 924, dalej: „Rozporządzenie”) polegające na ich błędnej wykładni i uznaniu, że przedmiotowe przepisy mają zastosowanie na etapie planowania, a nie realizacji planów ograniczeń, a w przypadku gdy dany odbiorca nie powinien być objęty planem ograniczeń, należy to uwzględnić już na etapie sporządzenia przez (...) takiego planu dla tego odbiorcy, a w procesie tym odbiorca powinien przedstawić (...) stosowne przesłanki do jego uwzględnienia wśród podmiotów objętych ochroną przed wprowadzanymi ograniczeniami, podczas gdy z przepisów tych nie wynika, że powinny być stosowane jedynie na etapie przygotowywania i sporządzania planu ograniczeń, a ponadto nie został przewidziany tryb zgłaszania przez odbiorcę uwag do planu ograniczeń, a tym samym Spółka miała możliwość zwolnienia się z realizacji planu ograniczeń;

9. naruszenie prawa materialnego, tj. naruszenie art. 56 ust. 6a Prawa energetycznego polegające na jego błędnej wykładni i uznaniu, że stopień szkodliwości czynu winien być rozpatrywany także przy uwzględnieniu okoliczności niedostosowania się znacznej liczby innych odbiorców do wprowadzonych ograniczeń, bowiem kumulacja takich zachowań odbiorców zagroziła bezpieczeństwu Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, podczas gdy przy rozpatrywaniu spełnienia przesłanki wystąpienia znikomego stopnia szkodliwości czynu Prezes URE powinien uwzględnić jedynie okoliczności dotyczące Spółki, a nie wszystkich innych odbiorców.

Wskazując na powyższe wniosł o:

1. uchylenie zaskarżonej decyzji w całości,
2. zasądzenie od Prezesa URE na rzecz Spółki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wniosł o:

1. oddalenie odwołania,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podtrzymał stanowisko zawarte w treści decyzji. Pozwany uznał zarzuty powoda dotyczące naruszenia przepisów postępowania administracyjnego, tj. art. 7, art. 77 i art. 107 § 1 w zw. z art. 107 § 3 k.p.a. za niezasadne, ponieważ naruszenie ww. przepisów nie miało miejsca. Niezależnie od powyższego, pozwany podkreślił, że w przedmiotowej sprawie, organ podjął wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy. Pozwany w sposób wyczerpujący ustalił wszystkie istotne dla sprawy okoliczności faktyczne i wszechstronnie rozpatrzył cały zebrany materiał dowodowy. Równocześnie podtrzymał stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, że w przypadku, gdy dany odbiorca (tu: powód) nie powinien być objęty (w całości lub w części potrzeb energetycznych) planem ograniczeń lub mieć np. określoną w tym planie inną wielkość maksymalnego poboru mocy (tzw. moc bezpieczną), to powinien podjąć działania, czyli przekazać do (...) stosowne informacje w tym zakresie, bądź to na etapie sporządzania przez (...) takiego planu dla tego odbiorcy, bądź też po jego otrzymaniu. Nie zasługują również na uwzględnienie zarzuty powoda dotyczące naruszenia art. 11, 11d ust. 3 oraz art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne. W odniesieniu do zarzutu powoda odnośnie braku przekazania przez (...) w oparciu o otrzymane od OSP polecenie dyspozytorskie powodowi komunikatu OSP o wprowadzonym stopniu zasilania, pomimo takiego obowiązku, pozwany zaznaczył, że w otrzymanym od (...) planie ograniczeń z 15 października 2014 r., przez powoda w dniu 21 października 2014 r. wskazano wyraźnie, że „ (...) Zakład Wasz został zaliczony do grupy R” co oznaczało jednoznacznie, że zaliczono powoda do odbiorców, którzy otrzymują powiadomienia wyłącznie w formie radiowych komunikatów energetycznych. W w/w dokumencie nie było mowy o żadnym dodatkowym obowiązku dalszego przekazywania za pośrednictwem (...) komunikatu ze strony OSP. Ponadto ani w umowie kompleksowej, ani w warunkach świadczenia usług kompleksowych nie zostały zawarte zapisy o konieczności dodatkowego informowania powoda ze strony (...) o wprowadzonych ograniczeniach i danym stopniu zasilania. W związku z tym są to wystarczające okoliczności i informacje, oparte o podpisane i stosowane obustronnie dokumenty, wskazujące na brak dodatkowego obowiązku informacyjnego ze strony (...). Pozwany nie zgodził się również, że stanowiskiem powoda co do zarzutu naruszenia art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne. W ocenie pozwanego niezasadnie powód podniósł, że ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostały wprowadzone w dniu 10 sierpnia 2015 r. przez (...) S.A. na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, nie mogą stanowić podstawy do nałożenia kary pieniężnej przewidzianej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy, bowiem art. 11c ust. 2 pkt 2 nie jest objęty hipotezą art. 56 ust. 1 pkt 3a. Zdaniem pozwanego, za niezasadny należy również uznać zarzut powoda dotyczący naruszenia art. 56 ust. 6a ustawy - Prawo energetyczne. W tym miejscu pozwany podniósł, że popełniony przez powoda w dniu 10 sierpnia 2015 r. czyn miał istotny wpływ na bezpieczeństwo funkcjonowania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, gdyż czynu powoda nie należy oceniać w oderwaniu od okoliczności,

w których jego działanie bądź zaniechanie nastąpiło. Pozwany wskazał, że 10 sierpnia 2015 r. to niewralgiczny czas, w którym suma zbyt wielu niewielkich przekroczeń mogła wywołać tzw. blackout. Na początku jest bowiem największe ryzyko załamania systemu elektroenergetycznego, co wymaga dyscypliny podmiotów zobowiązanych do przestrzegania ograniczeń. Co istotne, już 10 sierpnia 2015 roku wiele takich podmiotów dostosowało się, często dużym kosztem i wysiłkiem, do wprowadzonych ograniczeń w poczuciu odpowiedzialności, ale i obawy o sankcje za niedopełnienie obowiązku.

Powód w piśmie przygotowawczym z dnia 10 stycznia 2019 roku podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) w okresie od 10 do 31 sierpnia 2015 r. dostarczało (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P., energię elektryczną w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w K. przy ul. (...) - na podstawie umowy kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usługi dystrybucji z dnia 1 października 2012 roku., Nr (...). Informacje o wielkości danych dotyczących Odbiorcy wynikające z „Planu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej”, które obowiązywały Odbiorcę w okresie od 10 do 2015 r., zostały przekazane Odbiorcy przez (...) pismem z dnia 15 października 2014 roku nr (...). Odbiorca przy piśmie z 22 września 2016 r. załączył otrzymany w dniu 21 października 2014 r. plan ograniczeń.

(k. 14-18, 44, 30 akt adm.)

(...) S.A. w dniu 10 sierpnia 2015 roku wydały komunikat, iż w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy - Prawo energetyczne wprowadzając, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 tej ustawy, od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Jednocześnie, w dniu 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. lic ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, powiadomiły Ministra Gospodarki (obecnie: Minister (...)) i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: „Prezes URE”) o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy - Prawo energetyczne, tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r. Rada Ministrów w dniu 11 sierpnia 2015 r. wydała Rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00. (okoliczności bezsporne)

Na wezwanie Prezesa URE, (...) S.A. (dalej: (...)), do której sieci (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. jest przyłączona, pismem z dnia 10 kwietnia 2016 r. o znaku (...), przedstawiła zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do punktu poboru energii elektrycznej zlokalizowanego w miejscowości K. ((...)) przy ul. (...). Z powyższych informacji wynika, że Odbiorca w dniu 10 sierpnia 2015 r. przekroczył obowiązujące go - zgodnie z Planem wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wartości poboru mocy o łącznej wartości 2,335 MW w godzinie. (k. 3 akt adm.)

Mając na względzie powyższe, pismem z dnia 24 czerwca 2016 r. Prezes URE zawiadomił Odbiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się przez Odbiorcę do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić

dowód w sprawie. W szczególności Odbiorca został wezwany do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji otrzymanych przez Prezesa URE od (...) wskazujących na stopień niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. (k. 1-2 akt adm.)

Pismem z dnia 21 lipca 2016 r. Odbiorca przedstawił Prezesowi URE swoje stanowisko w sprawie wskazując głównie, że „...obowiązek nasłuchu radia w godzinach komunikatów energetycznych obowiązuje dopiero po wprowadzeniu ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej - a więc przed wprowadzeniem ograniczeń obowiązek nasłuchu nie ciążył na A.. Zatem A. nie miał możliwości uzyskać informacji o wprowadzonych ograniczeniach wcześniej i podjąć działania już od chwili ogłoszenia tj. od godz. 7.55[...].” Wskazano również: „ponieważ w tym przypadku (tj. 10.08.2015 r.) polecenie było przekazane bez wyprzedzenia, niezwłocznie po uzyskaniu wiedzy o wprowadzeniu ograniczenia A. przystąpił do ograniczenia poboru i osiągnął zalecany pobór w ciągu 6 godzin”[...]. Ponadto w podsumowaniu stwierdzono, że „...nie doszło do naruszenia przez A. obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. A. dostosował się do komunikatów i działał zgodnie z wytycznymi obowiązującymi w tym zakresie [...] oraz wniesiono o umorzenie postępowania. (k. 6-7 akt adm.)

W dniu 2 sierpnia i 9 września 2016 r. Prezes URE wezwał ponownie Odbiorcę do przesłania wymaganych informacji i dokumentów, m.in. wskazania właściwego miejscowo dla Odbiorcy Urzędu Skarbowego oraz rachunku zysków i strat, a Odbiorca pismem w dniu 26 września 2016 r. wypełnił wskazane punkty poprzedniego wezwania. W trakcie postępowania administracyjnego Prezes URE wzywał Odbiorcę oraz (...) do nadesłania dodatkowych informacji i dokumentów zmierzających do wyjaśnienia sprawy a w szczególności do weryfikacji przedstawionych Prezesowi URE przez (...) danych dotyczących stopnia niedostosowania się Odbiorcy do wprowadzonych ograniczeń. (k. 20, 22, 24,26-38, 40, 42-45, 51, 62-68, 77, 79, 81, 83-87, akt adm.)

Pismem z dnia 26 kwietnia 2018 r. zawiadomiono Odbiorcę o zakończeniu postępowania dowodowego w niniejszej sprawie i poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy w terminie 7 dni od dnia doręczenia tego pisma z jednoczesnym pouczeniem, że niezapoznanie się w powyższym terminie nie ma wpływu na treść decyzji. Jednocześnie przedłużono okres trwania postępowania do dnia 31 maja 2018 r. W wyznaczonym terminie Odbiorca zapoznał się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym nie zgłaszając do niego zastrzeżeń ani uwag. (k. 89, 89A akt adm.)

Odbiorca w 2017 roku osiągnął przychód (...) zł. (k. 87 akt adm.)

W dniu 28 maja 2018 roku Prezes URE wydał decyzję Nr (...) (k. 97-103 akt adm.)

Powyzszy stan faktyczny został ustalony w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym, które nie były przez żadną ze stron niniejszego postępowania kwestionowane.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Zarzuty powoda dotyczące naruszenia prawa procesowego tj. art. 7, 7a §1,9, 11, 77 §1, 80 oraz 107§3 k.pa. tj. zarzut pominięcia argumentacji powoda, zaniechania podjęcia wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia sprawy, niewystarczającego zebrania i nierozpatrzenia całego materiału dowodowego oraz nierozstrzygnięcia na korzyść strony występujących w niniejszej sprawie wątpliwości nie mogą prowadzić do uchylecia zaskarżonej decyzji. Podkreślić należy, że w przypadku wniesienia odwołania od decyzji Prezesa URE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Sąd rozpoznaje sprawę merytorycznie. Mając bowiem na względzie charakter postępowania przed Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, postępowanie niniejsze tj. z odwołania od decyzji Prezesa URE ma charakter postępowania rozpoznawczego, pierwszoinstancyjnego i kontradyktoryjnego. Z tych względów, mając na względzie wymogi odwołania przyjęte przez ustawodawcę, odwołanie odpowiada konstrukcji pozwu w ogólnym postępowaniu cywilnym, bowiem wymagania odnoszące się do odwołania (art. 479⁴⁹ k.p.c.) są zbliżone do wymagań pozwu (art. 187 k.p.c.), a ponadto odwołanie, podobnie jak pozew, uruchamia postępowanie sądowe w pierwszej

instancji. W świetle powyższego przyjąć należało, że zastosowanie znajdą również reguły dowodzenia w procesie cywilnym. W konsekwencji, obowiązek przedstawienia dowodów w niniejszym postępowaniu również spoczywał na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywał na tej stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne. Skoro zatem odwołanie łączy w sobie cechy nie tylko środka zaskarżenia, ale też powództwa, strony przede wszystkim w ramach realizacji zasady kontradyktoryjności mogą przedstawiać dowody, co niewątpliwie w niniejszym postępowaniu powód uczynił, powołując się na dokumenty znajdujące się w aktach postępowania.

W treści odwołania powód twierdził, iż nie zaistniały przesłanki na nałożenia kary na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., gdyż przepis ten odnosi się wprost do art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3 p.e., natomiast przedmiotowe ograniczenia zostały wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e.

Powyższe twierdzenie powoda jest niezasadne.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne w przypadku zagrożenia:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo - energetycznym,
- 2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,
- 3) bezpieczeństwa osób,
- 4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. Zgodnie natomiast z ust. 6 Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców; zaś zgodnie z ust. 7, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

Dalej wskazać należy, iż zgodnie z art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Z treści powyższego przepisu wynika, iż w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii do kompetencji OSP na mocy tej ustawy należało wprowadzenie ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii, na okres nie dłuższy niż 72 godziny. W dalszej kolejności ustawodawca przewidział, w treści art. 11d ust. 3 tej ustawy, iż w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Należy wskazać przy tym, iż art. 11 c jak również art. 11 d ustawy – Prawo energetyczne jest wynikiem implementacji postanowień dyrektywy 2005/89 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. dotyczącej działań na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i inwestycji infrastrukturalnych. Przyczyną powołania powyższych przepisów jest zatem dalsze doprecyzowanie działań jakie powinien podjąć OSP w związku z zaistnieniem (powstaniem i występowaniem) zagrożenia bezpieczeństwa dostawy energii Elektrycznej, jednym z nich jest wprowadzenie przedmiotowych ograniczeń, do których powód powinien był się zastosować. Okoliczność, iż doprecyzowanie okresu na jaki OSP może wprowadzić przedmiotowe ograniczenia zostało zawarte treści art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy - Prawo energetyczne, nie oznacza, iż nie zostały one wprowadzone na podstawie art. 11d ust.

3 ustawy – Prawo energetyczne. Treść przedmiotowych regulacji prawnych tj. art. 11 c ust. 2 pkt 2 i 11 d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP okresie występowania zagrożenia tj. art. 11 d ust. 3 oraz określająca możliwy okres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle organicznym czasie i na ściśle określonym terytorium. Niewątpliwie zaś fakt „występowania zagrożenia” wynika wprost z treści komunikatu OSP, w którym stwierdził „wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej”. W świetle powyższego OSP, w myśl powyższych regulacji prawnych posiadała kompetencję do wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3, zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, zgodnie z treścią art. 11c ust.2 pkt 2 powołanej ustawy wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 roku z informacją o zgłoszonej konieczności wprowadzenia dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 ustawy – Prawo energetyczne. Jak już bowiem wskazano, OSP mogło wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust.7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiała uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

W świetle powyższego nieuzasadnione jest wnioskowanie powoda, iż wprowadzenie przez OSP przedmiotowych ograniczeń w czasie „wystąpienia zagrożenia” tj. na podstawie art. 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, którego okres i zakres terytorialny został określony zgodnie z wymogami art. 11c ust. 2 pkt 2 powoduje zwolnienie powoda z odpowiedzialności, o której mowa w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne.

Bezsporny był w niniejszej sprawie fakt niedostosowania się przez powoda do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniu 10 sierpnia 2015 roku i przekroczenia przez powoda dopuszczalnego wówczas poboru mocy w łącznej wysokości 2,335 MW w godzinie.

Powód w treści odwołania podnosił, iż po samodzielnym powzięciu wiedzy podjął niezwłoczne działania mające na celu dostosowanie się do wprowadzonych ograniczeń. Powód wskazał też na okoliczność, że wprowadzone ograniczenia poboru mogły powodować zagrożenie bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, czego pozwany nie uwzględnił wydając zaskarżoną decyzję. Powód wskazał też, że nie sposób jest zrozumieć dlaczego Spółka powinna ponosić negatywne konsekwencje wadliwego działania OSP oraz (...), które zobowiązane były do skutecznego wprowadzenia ograniczeń poboru w dniu 10 sierpnia 2015 roku, w tym poinformowania Spółki o powstałym zagrożeniu bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej oraz konieczności ograniczenia przez Spółkę poboru energii elektrycznej.

Wskazać tu przede wszystkim należy, że nieuzasadnione było twierdzenie powoda, o konieczności indywidualnego powiadomienia powoda o wprowadzonych przez OSP ograniczeniach. Zgodnie z treścią §12 ust. 2. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r., Nr 133, poz. 924, zwanego dalej „Rozporządzeniem”), komunikaty operatorów o obowiązujących stopniach zasilania, o których mowa w § 9, wprowadzanych jako obowiązujące w najbliższych 12 godzinach i przewidywanych na następne 12 godzin, są ogłaszane w radiowych komunikatach energetycznych w programie(...) o godzinie 7.55 i 19.55 oraz na stronach internetowych operatorów i przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło, które obowiązują w czasie określonym w tych komunikatach. Ponadto, zasadnie wskazał pozwany, że w otrzymanym od (...) planie ograniczeń z 15 października 2014 r., przez powoda w dniu 21 października 2014 r. wskazano wyraźnie, że „ (...) Zakład Wasz został zaliczony do grupy R” co oznaczało jednoznacznie, że zaliczono powoda do odbiorców, którzy otrzymują powiadomienia wyłącznie w formie radiowych komunikatów energetycznych (k. 30 akt adm.).

Wskazać dalej należy, że powód nie należy do kręgu podmiotów, które w myśl §6 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła, podlegają ochronie przed wprowadzanymi

ograniczeniami. Zgodnie natomiast z treścią z §8 ust. 1 i 2 wskazanego Rozporządzenia operatorzy opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne. Z treści wspomnianego wyżej pisma z dnia 15 października 2014 roku (k. 30) wynika, że określona w „planie wprowadzania ograniczeń” wielkość mocy bezpiecznej dla 20 stopnia zasilania dla obiektu powoda wynosiła 0,100 MW, a została wskazana w drodze „porozumienia” z powodem. Powyższe wynika niewątpliwie z treści załącznika A do umowy zawartej przez powoda z (...), w którym strony, czyli w tym powód, zgodnie ustaliły, że wartość mocy bezpiecznej wynosi 100 kW (k. 17 akt adm.). Powód, ustalając z (...) wartość mocy bezpiecznej obowiązującej w 20 stopniu zasilania powinien był uwzględnić specyfikę swojej działalności, tj. działalności gospodarczej w branży farmaceutycznej oraz okoliczność, że nagle wstrzymanie produkcji w toku uruchomionych procesów produkcyjnych wymaga czasu, ze względu na konieczność zakończenia niektórych etapów produkcji leku. Powód na etapie zawarcia umowy, lub później w drodze aneksu do umowy lub po otrzymaniu planu ograniczeń, powinien był wystąpić do zmianę wartości mocy bezpiecznej, co skutkowałoby obowiązkiem aktualizacji planu ograniczeń w myśl §8 Rozporządzenia. Wartość mocy umownej w planie ograniczeń została także uwzględniona w sposób prawidłowy na 0,700 MW, co również odpowiada treści wymienionej wyżej umowy. Nie ulega kwestii, że takie wartości zostały również uwzględnione w informacji przedstawionej Prezesowi URE przez (...) (k. 3 akt adm.), stanowiącej podstawę do ustalenia dokonanych przez powoda przekroczeń w dniu 10 sierpnia 2015 roku. Zauważyć tu należy, iż wobec wprowadzonych ograniczeń powód nie był zobowiązany do natychmiastowego zatrzymania pracy urządzeń i całkowitego zaprzestania poboru energii, a jedynie zastosowania odpowiednich działań, przygotowanych wcześniej, których rezultatem byłoby ograniczenie poboru energii w odpowiednim zakresie, czego powód jednak nie wykonał. Przekroczenia poboru energii w przypadku powoda, w dniu 10 sierpnia 2015 roku dotyczyły godzin od 11.00 do 17.00 (k. 3 akt adm.), mimo tego, że jak powód wskazał, powziął wiedzę o wprowadzonych ograniczeniach w dniu 10 sierpnia 2015 roku wskutek zapoznania się z komunikatem OSP zamieszczonym na stronie internetowej OSP w dniu 10 sierpnia 2015 roku o godzinie 10:25.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Jak już wyżej wskazano powód nie dostosował się do wprowadzonych ograniczeń w poborze energii w dniach 10 sierpnia 2015 roku przez OSP na podstawie 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Powyższe oznacza, że zaistniała przesłanka do nałożenia na powoda przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kary pieniężnej. Wymierzenie na tej podstawie kary pieniężnej ma charakter obligatoryjny. W związku z tym, uzasadnione było nałożenie na powoda kary według treści art. 56 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne. Zgodnie z jego treścią (w brzmieniu obowiązującym w dacie wydania zaskarżonej decyzji) wysokość kary pieniężnej nałożonej na powoda nie przekroczyła 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (...).

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 6a ustawy – Prawo energetyczne Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W niniejszej sprawie, przy ocenie stopnia szkodliwości czynu Sąd miał na uwadze zakres przekroczenia w dniach 10 sierpnia 2015 roku mocy o 2,335 MW w godzinie. Powyższe wynika bowiem z faktu, iż powód nie stosując się do wprowadzonych ograniczeń, dokonując przekroczenia w powyższym zakresie, w sposób bezpośredni oddziaływał negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne. Skutkiem takiego działania może być bowiem wystąpienie rzeczywistego zagrożenia w pracy całego systemu. Powyższa okoliczność świadczy o stopniu szkodliwości czynu powoda wyższym niż znikomy. Z tego względu przyjęcie, że szkodliwość czynu powoda była większa niż znikoma, uniemożliwiało odstąpienie od nałożenia na powoda kary na podstawie powołanego wyżej art. 56 ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne.

Ponadto, pozwany w sposób prawidłowy dokonał również wymiaru kary pieniężnej nałożonej na powoda. Z treści złożonego przez powoda dokumentu wskazującego rozliczenie przychodów w 2017 roku (jako poprzedzającym rok w którym wydano zaskarżoną decyzję, k. 87 akt adm.) wynika, że nałożona na powoda kara w wysokości 7.005,00 zł jest znacznie niższa od limitu określonego treścią art. 56 ust.3 ustawy – Prawo energetyczne. Ponadto zauważenia wymaga okoliczność, iż wysokość kary jest adekwatna do wysokości dokonanego przez powoda przekroczenia. Wysokość kary pieniężnej stanowi bowiem iloczyn 3000,00 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającej MW w poszczególnych

godzinach doby, po zaokrągleniu w dół pełnych złotych (2,335 MW x 3000,00 zł) zwłaszcza, iż wartość mnożnika wynika z tego, iż pozwany wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1,50 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 roku), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży elektrycznej w okresie 10-31 sierpnia 2015 roku, którą dla celów represyjnych kary, podwoił z tytułu sankcji. Tak ustalona kara nie przekracza również możliwości płatniczych powoda. Ponadto wskazać należy, iż kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (wyrok TK z dnia 31 marca 2008r., SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Powód w toku niniejszego postępowania nie wykazał, aby nałożona kara zachwiała jego płynność finansową. Wskazać przy tym należy, iż kara w nałożonej wysokości jest relatywnie niska i zarazem adekwatna do zakresu stwierdzonego naruszenia i jego przyczyny, która tkwiła w zaniedbaniu powoda w postaci braku odpowiedniego współdziałania na etapie opracowania planu ograniczeń i ewentualnego braku odpowiedniej procedury, które uniemożliwiłyby zaistnienie przekroczeń poboru energii, wobec ustalonego planu ograniczeń. Będzie również odpowiednio odczuwalna, na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje. Należało zatem przyjąć, iż kara w wysokości 7.005,00 zł będzie na tyle odczuwalna dla powoda, aby spełniła swoje funkcje represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Mając powyższe na względzie, Sąd na podstawie art. 479⁵³§1 k.p.c. oddalił odwołanie.

O kosztach procesu Sąd orzekł stosownie do wyników procesu na podstawie art. 98 k.p.c. oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265). Na koszty postępowania po stronie pozwanego złożył się koszt zastępstwa procesowego w wysokości 720,00 zł.

Sędzia SR (del.) Jolanta Stasińska